

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA Á ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE SAN FIZ DE FREIXEIRO, NO CONCELLO DE SANTA COMBA (A CORUÑA), PROMOVIDO POLA DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL (CLAVE DO EXPEDIENTE: 2022/0115).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, de 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe.

A Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental (BOE nº. 296, de 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, de 5 de decembro e polo Real Decreto Lexislativo 23/2020, de 23 de xuño, establece, no artigo 7.2 que os proxectos incluídos no anexo II, serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental simplificada na forma prevista na Sección 2ª do capítulo II (título II) de dita Lei.

Á vista do antedito, o promotor, en virtude do artigo 71.d, da mesma Lei, decidiu someter o proxecto a un procedemento de avaliación ambiental ordinario, polo que procede formular a súa declaración de impacto ambiental (DIA en adiante), consonte co artigo 41 da citada Lei.

1.-INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO.

1.1-Promotor e órgano substantivo.

O promotor e órgano substantivo (acorde ao establecido no artigo 5.d da Lei 21/2013, de 9 de decembro, de avaliación ambiental e no artigo 36 da Lei 9/2021, de 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia), é a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

1.2.-Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización.

O proceso de reestruturación consiste nunha ordenación de usos, de xeito que pradeiras e labradíos son agrupadas xunto ás explotacións agrícolas e gandeiras, mentres que se procura afastar as parcelas de monte dos núcleos de poboación, entre outros motivos como defensa fronte aos incendios forestais.

Tendo en conta a ampla superficie do proxecto, así como os diversos condicionantes de protección ambiental e patrimonial que inciden na parroquia, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural decidiu someter o proxecto a un procedemento de avaliación ambiental ordinario.

O proxecto presentado consiste na fase de desenvolvemento da reestruturación parcelaria da parroquia de San Fiz de Freixeiro, no concello de Santa Comba, provincia de A Coruña. Dita reestruturación parcelaria se corresponde cun proceso de mellora da estrutura territorial de Galicia e ten como obxecto optimizar as condicións estruturais das súas explotacións agrarias, incrementando así o tamaño das parcelas e optimizando a súa produtividade.

No Estudo de Impacto Ambiental que forma parte deste expediente ambiental, propóñense diferentes alternativas, comparando as súas características técnicas e ambientais. Entre elas considerouse a Alternativa 0, que implicaría a non realización da reestruturación parcelaria na zona de estudo, que foi descartada xa que, entre outras razóns, non se conseguiría a mellora da rendibilidade das explotacións agrarias da zona a concentrar.

O proceso de reestruturación parcelaria leva asociadas determinadas accións que teñen un reflexo no medio ambiente en forma de impacto ambiental.

Na seguinte táboa pódense ver as fases, elementos e accións implicadas no proceso de desenvolvemento do proxecto:

FASES	ELEMENTOS	ACCIÓNS
FORMULACIÓN	Decreto de concentración	-----
	Elaboración de Bases e Proxectos	Eliminación de arborado e vexetación natural
EXECUCIÓN	Nova estrutura da propiedade	Cambios nos usos do solo Replanteo dos novos predios
	Construción da rede de camiños	Eliminación da vexetación, movemento de terras, tránsito de maquinaria, ocupación do solo, xeración de escombros, extracción de áridos
	Acondicionamento dos novos predios	Eliminación da vexetación, ribazos, lindes, setos, nivelación de terreos, construción de novos peches
	Accións sobre a rede de saneamento	Eliminación de vexetación, alteración da capa freática, movementos de terras, tránsito de maquinaria, xeración de escombros
	Restauración do medio natural	Realización de plantacións, obras de regulación hidrolóxica, sistemas de depuración, restauración de elementos con valor paisaxístico e zonas degradadas, refuxios da fauna, accións para a posta en valor de recursos pouco explotados
EXPLOTACIÓN	Novas prácticas agrícolas	Intensificación do laboreo, mecanización e cultivo, tratamentos fitosanitarios e plaguicidas, queima de rastroxo, cambios nos aproveitamentos, laboreo de ladeiras
	Utilización da rede de camiños	Incremento da accesibilidade, tráfico, afluencia de turistas, cazadores e outros visitantes Extensión da urbanización dispersa

A reestruturación parcelaria, que terá grandes impactos positivos na fase de explotación, afecta á totalidade dos terreos que conforman a parroquia de San Fiz de Freixeiro actuando, deste xeito, nunha superficie de 2.041 hectáreas nas que se contabilizan, aproximadamente, 10.250 parcelas catastrais de 706 propietarios.

Na actualidade, a parroquia consta cunha rede de camiños de case 100 Km, entre camiños asfaltados e camiños de terra. Para completar a traza dos existentes, no EsIA propónse a creación de camiños novos, que se estima terán unha lonxitude total de 2,3 Km. A alternativa elixida propón aproveitar a rede existente, sendo necesario basicamente un traballo de mantemento, sen que sexa preciso o proxecto de novos camiños principais e propondo camiños secundarios mínimos coincidentes con trazas existentes.

Unha imaxe da zona de actuación é a seguinte:

Os límites da zona na que se levará a cabo a dita reestruturación son os seguintes:

- Norte: parroquias de Vilamaior e Montouto (concello de Santa Comba).
- Sur: parroquias de Suevos e Marcelle (concello de A Baña). Zona xa concentrada.
- Este: parroquias de Rial e Couceiro (concello de Val do Dubra).
- Oeste: parroquias de Montouto e Ser (concello de Santa Comba).

1.2.1.-Principais elementos ambientais da contorna.

- **Medio Físico:**

O concello de Santa Comba pertence á Comarca do Xallas, caracterizada por ser unha zona de grandes mesetas, cunha altitude media comprendida entre os 300 e os 500 m.

O río Xallas é o eixe da rede hidrográfica comarcal que recolle un gran número de afluentes, entre os que destaca o río Abuín que é o curso fluvial máis importante da zona de estudo.

A zona obxecto do proxecto presenta un clima con certa influencia mediterránea, caracterizado por unha práctica ausencia de xeadas e por veráns suaves.

A precipitación media anual supera os 2.000 mm., cunha distribución bastante regular.

A suma da temperatura característica da zona de actuación e as altas precipitacións existentes, dan lugar a existencia de importantes masas forestais na parroquia obxecto da reestruturación. Deste xeito, abundan na zona as parcelas adicadas á explotación forestal para a produción de madeira, principalmente piñeiros e eucaliptos.

- **Medio Biótico:**

De acordo co catálogo das paisaxes de Galicia, o proxecto localízase nas grandes áreas paisaxísticas Galicia Central e Chairas e Fosas Occidentais, nas comarcas paisaxísticas de Terra de Santiago-A Barcela e Terra de Xallas, respectivamente.

Na zona predominan as formacións arbóreas de carballos (*Quercus robur*), mesturados, en maior ou menor grado, con castiñeiros, piñeiros e/ou eucaliptos, vexetación de ribeira nos cursos fluviais, formacións arbustivas e herbáceas e mosaico agropecuario rodeando os núcleos de poboación.

A superficie de actuación prevista inclúe o rego de Freixeiro e o rego da Illa que desemboca no río Abuín.

O lugar onde se localiza o proxecto non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos, non afecta a ningunha das zonas húmidas recollidas no Inventario de humidaís de Galicia, non afecta a áreas prioritarias para avifauna ameazada, non están presentes árbores ou formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras, non hai ningunha especie de flora ameazada, nin está incluído dentro do ámbito de plans de recuperación ou conservación de especies protexidas ou ameazadas elaborados pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

De conformidade co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de reestruturación identifícanse os seguintes hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios:

- 4020*: Brexeiras húmidas atlánticas das zonas mornas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix*.
- 4030: Uceiras secas europeas.
- 4090: Uceiras oromediterráneas endémicas con xestas.
- 1150*: Lagoas costeiras.
- 91E0*: Bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior*.

Dende o punto de vista da fauna, na zona atópase o *Milvus milvus*, especie en perigo de extinción.

- **Patrimonio Histórico:**

O patrimonio histórico, artístico e cultural identificado está formado por 14 elementos do patrimonio arqueolóxico e 87 elementos de patrimonio arquitectónico e etnolóxico.

2.-TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE.

2.1.-Resumo da tramitación.

Por solicitude dos veciños, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural iniciou a reestruturación parcelaria na parroquia de San Fiz de Freixeiro, no concello de Santa Comba (A Coruña).

O 30/06/2021 publicouse no DOG núm 123 o Anuncio do 9 de xuño, da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, polo que se somete a información pública o Estudo de Impacto Ambiental da zona de reestruturación parcelaria da parroquia de San Fiz de Freixeiro, no concello de Santa Comba (A Coruña).

En data 28/07/2022, tivo entrada no servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos a documentación ambiental e técnica relacionada con dita reestruturación.

Simultaneamente ao trámite de información pública, o órgano substantivo, en cumprimento do artigo 37 da Lei 21/2013, consultou as Administracións públicas afectadas e solicitou opinión ou parecer ás persoas interesadas sobre os posibles efectos significativos do proxecto sobre o medio ambiente.

ORGANISMO CONSULTADO	RECIBIDO
Instituto de Estudos do Territorio	x
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	x
Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal	x
Dirección Xeral de Patrimonio Natural	x
Concello de Santa Comba	-
Augas de Galicia	x
Consello da Cultura Galega	x
Federación Ecoloxista Galega	-
Sociedade Galega de Historia Natural	x

Así mesmo, o documento ambiental estivo dispoñible para consulta xeral do público interesado na páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.

Efectuado o trámite de información pública non consta que se presentasen alegacións ao mesmo.

2.2.-Análise do expediente.

O expediente contén o Estudio de Impacto Ambiental, o informe técnico sobre o proxecto de reestruturación, a copia do anuncio de información pública, o certificado de exposición pública do Servizo de Reforma das Estructuras da Consellería do Medio Rural, a copia das solicitudes de informe dos organismos consultados e a copia dos informes emitidos polos mesmos.

A presente declaración analiza os principais elementos considerados na avaliación practicada: o documento técnico do proxecto, o EslA, o resultado da información pública e das consultas efectuadas.

Os organismos consultados informan o seguinte:

1.-O **Instituto de Estudos do Territorio**, informa que a reestruturación parcelaria producirá un impacto paisaxístico característico e importante, debido a que se trata da reorganización de elementos texturais configuradores da paisaxe agraria, se ben nesta caso, ao manterse boa parte dos camiños existentes e segundo a análise levada a cabo na ampliación do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística, a incidencia producida non suporá un impacto crítico.

En todo caso, de acordo co artigo 30.3 do RLPPR, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

2.-A **Dirección Xeral do Patrimonio Cultural**, á vista da documentación aportada informa o seguinte:

- Deberán actualizarse os planos da zona de reestruturación e incorporar a localización correcta da Mámoa do alto da Espora (GA15077011) e da Mámoa de Taberna Vella (GA15088001).

- Avaliaranse, dende un punto de vista do patrimonio cultural a existencia de posibles xacementos arqueolóxicos tipo mámoa nos seguintes puntos: 520832,762568; 520790,4762745; 520427,4762902.
- No caso de que se executen novos camiños, buscarase respectar a vexetación do bordo dos camiños antigos cando coincidan na traza mantendo, cando menos, o bordo do camiño vello coa vexetación existente e os muros de pedra.
- Os camiños que rematen nos núcleos tradicionais deberán ir reducindo progresivamente o seu ancho a medida que se achegan a eles, ata acadar o ancho do camiño no que desembocan.
- Na contorna dos bens declarados e catalogados de interese cultural (BIC), deberase conservar maioritariamente a estrutura parcelaria e camiños existentes, co obxecto de non modificar a paisaxe que os rodea.
- Respecto ao deseño do novo parcelario (se é o caso), deberase prever o seu axuste o máis posible ao existente, conservando o maior número posible de elementos conformadores da paisaxe rural, sobre todo nas áreas de protección dos elementos do patrimonio cultural, permitíndose agrupar parcelas de reducida extensión para unificar e facilitar o cultivo, pero sin introducir novas liñas, alleas ás existentes, que desfiguren o carácter tradicional destas áreas.
- Asemade, o deseño das futuras fincas deberá ser coherente coa preservación dos camiños tradicionais e corredoiras que se identifiquen no estudo do patrimonio cultural, e que non estean incluídas na rede de camiños principais, de xeito que poidan seguir en uso ou dar acceso ás parcelas.
- Os valos artesanais de pedra que delimitan as actuais fincas e camiño, así como as lindes vexetais formadas por ringleiras de árbores e/ou arbustos, teranse en conta no deseño das futuras parcelas co fin de facer coincidir, na medida do posible, os antigos e os novos lindeiros das fincas.
- Os elementos de valor etnográfico e cultural que por forza haxa que retirar, deberán ser obxecto de recuperación, desmontándoos e aprobeitándoos para definir as novas fincas.
- Recoméndase que os xacementos arqueolóxicos de maior extensión se incorporen a unha masa común.
- Elementos etnográficos de uso público, deberán quedar en zonas exentas de reparcelación e garantir o seu acceso.
- De acordo co artigo 34 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia (DOG nº92 do 16/05/2016), os proxectos de obras que se desenvolvan no ámbito do proceso de concentración ou reestruturación parcelaria, deberán ser informados pola consellería con competencias en materia de cultura.
- Os efectos de autorización ou informe do proxecto de obras (camiños secundarios e, de ser o caso, obras de acondicionamento de fincas ou acceso a predios), o promotor achegará xunto co proxecto construtivo (en soporte dixital), unha avaliación do impacto do proxecto sobre o patrimonio cultural cun catálogo de bens culturais elaborado en base aos resultados da prospección arqueolóxica.
- A realización de novas pistas, así como a ampliación das xa existentes, a eliminación de elementos lineais que configuran a paisaxe e a modificación do relevo natural nas áreas de protección dos elementos do patrimonio cultural, terá carácter excepcional e, en todo caso requirirá a elaboración dun Estudo de detalle do entorno do elemento afectado.

- Nas AIPC debe terse en conta, aos efectos de documentación, a técnica tradicional da construción de pedra en seco que como tal está incluída no censo do patrimonio cultural inmaterial (DOG nº186 do 29/09/2016). Polo tanto, no caso de que na zona de afección se documenten construcións que empregan a técnica da pedra en seco, dadas as determinacións contidas na LPCG e na resolución pola que se inclúe no censo do patrimonio cultural a referida técnica é preciso levar a cabo un proceso de documentación dos exemplos máis característicos da técnica.

A este efecto, na avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural, incorporárase un informe específico no que se documente a tipoloxía de construción de pedra en seco da zona. Debe empregarse a "Guía de Caracterización e integración paisaxística de valados", editada pola Xunta de Galicia no ano 2017.

A documentación da técnica de construción de pedra en seco realizarase mediante fotografías e sinalizaranse nun plano o tipo de peche e demais construcións documentadas.

Cara a unha mellor avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural, xunto co estudo de impacto sobre o patrimonio cultural achegarase unha capa ou arquivo SHP no que se representen todas as obras e instalacións do proxecto e outra na que se recolla a malla de puntos correspondente ao perímetro dos bens culturais localizados.

3.-A Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, informa favorablemente a reestruturación parcelaria, incidindo na importancia dos seguintes aspectos::

- Despois do proceso de concentración, ás superficies forestais adicadas á produción de madeira conservarán o seu carácter e uso forestal, e este uso quedará correctamente consignado na documentación que reciban os novos propietarios e mais no correspondente plan de aproveitamento de cultivos.
- Os camiños que dean acceso a predios aos que se lles asigne o uso forestal, deberán dimensionarse para o tránsito de vehículos longos e con cargamentos moi pesados. Tamén é conveniente que se prevexan espazos para a carga de madeira.
- Dada a importancia dos ecosistemas forestais, reflectida no artigo 3 da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, a Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal incide na necesidade de procurar a conservación, na medida do posible, destas masas, en especial das de maior superficie e as que constitúen hábitats de interese. Ademais será necesario evitar que se vexan afectadas polos camiños que se constrúan para dar servizo ás parcelas resultantes da reestruturación.
- Deberase ter en conta a Lei 7/2012, de montes de Galicia, que especifica que as plantacións forestais deben atoparse afastadas 50 m. das edificacións e dos núcleos rurais (excepto no caso de empregarse algunha das especies que se listan no anexo I da Lei).

4.-A Dirección Xeral de Patrimonio Natural, informa que á vista da análise da documentación recibida, considérase que a presente reestruturación parcelaria é compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, sempre que, na redacción do estudo previo de iniciación, se teña en conta o recollido no informe desta Dirección Xeral de Patrimonio Natural e os seguintes aspectos:

- **Plan de cultivos orientado aos aproveitamentos futuros.**

Debe incluírse unha delimitación espacial dos terreos agropecuarios forestais, que servirá de base para identificar e medir a superficie sobre a que se prevé que se producirá un cambio de uso do solo a medio prazo, despois da reestruturación parcelaria.

As alteracións substanciais das cubertas vexetais débense estimar, clasificar, cuantificar e describir, dado que poden ter efectos apreciables sobre os compoñentes do patrimonio natural.

- **Orientacións para as especies existentes.**

a) En relación cos anfibios ameazados, a expansión de matogueiras e arbustos nas parcelas de cultivo abandonadas é un factor de ameaza, así como a colmatación de acequias de regadío e charcas nas praderías de sega en desuso.

b) Para a conservación de *Circus cyaneus* e *C. Pygargus* propónse as seguintes medidas:

- Protexer os brezais e toxeiros da súa transformación en cultivos forestais.
- Manter a superficie ocupada por prados, pastos e pasteiros nas áreas de distribución potencial de ambas especies.
- Limitación da superficie de cultivos sen interese para os *Circus*: millo e pataca en sistemas intensivos con transformación de grandes superficies.
- Avaliación dos proxectos de regadío en áreas de nidificación de *Circus*.

c) Para garantir que non se afecte aos posibles exemplares de *Centaurea ultreiae*, farase un inventario no terzo norte da zona de reestruturación comprobando a súa ausencia. En caso de presenza, deberá poñerse en coñecemento desta Dirección Xeral para establecer as necesarias medidas de protección da especie.

- **Infraestruturas asociadas á concentración parcelaria.**

As infraestruturas afectarán notablemente no entorno, tanto no medio biótico como no perceptual. Polo tanto, se deberá minimizar este impacto para o que se deberán ter en conta as seguintes consideracións:

a) Os viais axustaranse á topografía do terreo para minimizar o movemento de terras e reducir os impactos. O modelado dos taludes e o trazado dos viais evitará formas demasiado artificiais procurando que o cambio de pendentes sexa gradual, integrándose co medio natural e coa paisaxe.

b) Esta asimilación á fisiografía do entorno debe entenderse tamén no seu trazado, evitando o rectilíneo e tendendo a seguir as curvas de nivel do terreo. Evitarase o efecto cuadrícula, tan habitual nas concentracións parcelarias.

c) Os viais que se deseñen deben ter moi presente a biocenose e a paisaxe, evitando a afección aos hábitats máis sensibles e importantes.

d) Adoptaranse as medidas pertinentes que garantan que non se orixinen desprendementos, fenómenos erosivos, contaminantes ou cambios hidrolóxicos.

e) Aproveitarase, o máximo posible, a existencia de antigos accesos para o trazado das novas pistas.

f) No caso de que nos camiños de servizo sexa necesario habilitar pasos canadenses, deberán deseñar as medidas necesarias que posibiliten o escape dos pequenos vertebrados que poidan caer ao foso.

- Os estudos necesarios deberán ser elaborados por persoal con suficiente capacidade técnica, de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.

Por último, sinálase que este informe non supón ningún tipo de avaliación das repercusións no espazo que puidesen derivarse da execución da futura reestruturación parcelaria nin das obras vinculadas a esta, dado o estado de indefinición nesta fase do proceso.

5.-**Augas de Galicia**, informa que vista da documentación aportada non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos, tendo en conta as medidas protectoras e correctoras previstas polo promotor no documento presentado e as consideracións a tal efecto referidas no informe de este organismo de cunca.

6.-O **Consello da Cultura Galega**, informa o seguinte:

- Os bens de interese cultural non se ven afectados pola actuación proposta. En canto a outros elementos, deben terse en conta as indicacións do Estudo de Impacto Ambiental.
- A actuación proposta é compatible cos valores nutricionais da paisaxe existente, tendo especial consideración ás zonas de exclusión propostas.
- Desde o punto de vista da ordenación do territorio, a transformación proposta é compatible coas características edáficas e topográficas da área.
- A actuación proposta pode afectar á conservación de hábitats de interese comunitario.

7.-A **Sociedade Galega de Historia Natural**, remite opinión sobre cuestións que son tidas en conta polos órganos competentes, e quedan atendidas co cumprimento do condicionado desta Declaración de Impacto Ambiental.

3.-CONDICIÓNS AMBIENTAIS.

Efectuada a análise do expediente, a presente declaración refírese en exclusiva ao proxecto de desenvolvemento do proceso de reestruturación parcelaria de San Fiz de Freixeiro, no concello de Santa Comba, provincia de A Coruña.

Para todo o contido deste informe, no proceso de reestruturación, teranse en conta as seguintes fases:

a) Fase de formulación, nesta fase realízanse os documentos que deberán contar cos informes favorables da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, e tamén de Augas de Galicia:

- Respecto da distribución das parcelas: o proxecto e o acordo de concentración parcelaria.
- Respecto da execución de obras: o Proxecto de Rede de camiños e Obras inherentes á concentración, e o Proxecto de Acondicionamento de Fincas e outros Proxectos de Obras Complementarias.

b) Fase de execución, terá os seguintes aspectos:

- Replanteo e conformación de novas fincas de substitución.

- Construción da rede de novos camiños de servizo.
- Obras de infraestruturas de drenaxe.

c) Fase de explotación, terá os seguintes aspectos:

- Toma de posesión das novas fincas.
- Uso das obras complementarias.

3.1.-Protección do solo.

3.1.1.-Fase de formulación.

3.1.1.1.-Movementos de terras.

- Definiranse as posibles zonas para o almacenamento de terras, a selección das zonas realizarase en base a criterios ambientais. Se terá en conta que no caso en que existan ocos na contorna, procedentes de actividades extractivas abandonadas, ou movementos de terras, primará o seu uso fronte ao de outras zonas, sempre que sexa viable, e sempre que estean integrados na contorna. En ningún caso se realizarán depósitos dos sobrantes nas zonas con valores ambientais relevantes, identificados no estudo ambiental.
- Definiranse así mesmo as zonas dedicadas a maquinaria e casetas de obra. Estarán debidamente balizadas e illadas do resto da vexetación con gabias ou trampas que eviten as perdas ou verteduras ao resto do lugar a tratar. O finalizar, ditas zonas, deberán ser recuperadas e revexetadas con vexetación autóctona.

3.1.1.2.-Rede de camiños.

Deberanse tomar as seguintes medidas de conservación:

- No trazado dos camiños, aproveitarase o máximo os xa existentes, conservando a maior parte da vexetación arbórea autóctona, e valados de pedra. Tenderase a seguir as curvas do terreo.
- Evitarase a perda de capacidade de filtración das marxes dos regatos, así como o aumento de escorrentía directa nas zonas dos cruces. Realizarase a plantación de especies de ribeira autóctonas, nas beiras que resulten danadas ou carezan de vexetación.
- Aplicaranse medidas preventivas durante a manipulación dos formigóns e cementos, para evitar arrastres e vertidos aos cursos fluviais que danen á fauna acuática. Non estará permitido o lavado de cubas e ferramentas. Cando non se poida realizar o lavado na planta de preparación, acondicionarase un espazo estanco, coa posterior xestión dos residuos.
- Os residuos resultantes das accións previstas, non poderán ser acumulados en lugares próximos ao río para evitar ser arrastrados por choivas, debendo ser tratados e xestionados segundo a lexislación vixente. Prohibirase o vertido e lavado de cubos e ferramentas.
- Excluirase de toda actuación o ancho da ocupación dos recursos fluviais e das canles, xunto coa superficie ocupada pola vexetación de ribeira e as zonas de exclusión delimitadas no EIA, exceptuando os casos de cruzamento da rede fluvial; neste caso os estribos das estruturas de paso situaranse a polo menos 5m desde a liña de máximas crecidas ordinarias.
- A proposta definitiva da rede de camiños, debe buscar un acordo entre a necesidade de dar acceso ás fincas de substitución, e a preservación dos espazos de alto valor ambiental.
- Reconstruiranse os peches e sebes.

3.1.2.-Fase de execución.

3.1.2.1.-Materiais de préstamos e canteiras.

- Os materiais de préstamo, necesarios para o desenvolvemento das obras, terán que proceder de explotacións autorizadas, e definiranse os lugares de amoreamento de materiais e verteduras integrándoos no medio. Con carácter xeral non se efectuarán préstamos na zona, excepto xustificación previa, e deberán efectuarse en lugares sinalizados, e posteriormente proceder a súa integración no medio. Cando se precisen achegas externas de terra vexetal, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio e na que existan especies invasoras.

3.1.2.2.-Construcións.

En relación as construcións, haberá que balizar as zonas de exclusión, co obxecto de minimizar os impactos sobre os ecosistemas fluviais e teselas de especies de vexetación. Evitarase a elaboración de formigón na propia obra.

3.2.-Protección das augas e Hidromorfoloxía.

Deberase ter en conta, tanto na fase de formulación como na fase de obras, o indicado por Augas de Galicia no seu informe de data 0/09/2014.

Non se afectará as canles nin poderán asolagarse ou desecarse nin realizar ningún tipo de obra que modifique o hidromorfismo da zona.

3.3.-Xestión de Resíduos.

- Os residuos serán xestionados de acordo coa súa natureza e normativa vixente, primando a reciclaxe. Os envases baleiros de calquera tipo de residuo, deberán ser depositados en contedores habilitados (Sistema integrado de Xestión de Envases) ou entregado a un xestor de envases.
- Con respecto a biomasa vexetal eliminada, primarase a valoración, evitando a queima no lugar, de ser o caso, deberá contar coa autorización regulamentaria.
- Cando sexa posible estes restos deberán ser compostados de forma natural. Para a súa integración sobre o terreo levarase a cabo a trituración e incorporación ao solo, deste xeito se diminúe o risco de incendios forestais, evitando a aparición de pragas.
- Haberá que evitar toda actuación que leve asociada a vertedura accidental de sustancias contaminantes na zona da concentración parcelaria e na súa contorna.

3.4.-Protección da fauna e vexetación.

No que respecta á protección da fauna e da vexetación, estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, tendo en conta os seguintes puntos:

3.4.1.-Fase de Formulación.

3.4.1.1.-Áreas con valores naturais.

Haberá que ter especial atención coas áreas sensibles, adoptando medidas protectoras e correctoras. Tamén serán obxecto de un seguimento e vixilancia ambiental. Estas áreas deberán ser sinalizadas durante o replanteo da obra.

As medidas adoptadas serán as seguintes:

- Restrinxirase ao máximo a eliminación da vexetación arbórea autóctona, das sebes de separación das parcelas, e respectaranse os árbores de maior tamaño e porte. Se é precisa a súa eliminación terá que repoñerse.
- Antes do inicio das obras, haberá que facer unha prospección para detectar a presenza de taxons e hábitats protexidos pola lexislación vixente, adoptando as medidas necesarias para a súa preservación.
- Non se poderá alterar o hábitat de especies protexidas, e comunicarse o seu achado a Dirección Xeral de Patrimonio Natural.
- Ao longo de todo o proceso de concentración parcelaria adoptaranse as medidas necesarias para evitar a afección aos elementos protexidos.
- Deberanse incorporar o deseño das novas parcelas, as sebes, lindeiros e arborados presentes na zona. A se mesmo consideraranse áreas sensibles os ecosistemas ligados a auga, os corredores ecolóxicos e demais hábitats antropoxénicos de interese natural, cultural ou paisaxístico, como vexetación de ribeira, sebes, peches, bancais, corredoiras, etc. Así mesmo as especies vexetais e faunísticas, endémicas ou protexidas.
- Manterase o mosaico agrogandeiro.

3.4.1.2.-Terreos forestais.

Nas zonas da concentración parcelaria os aproveitamentos das zonas forestais levaranse a cabo de acordo cos características culturais de cada especie, tratamentos silvícolas, e tipos de corta de rexeneración.

3.4.1.3.-Paso de animais.

Cando sexa necesario habilitar nos camiños pasos canadenses, para impedir o paso de gando, haberá que habilitar medidas que fagan posible o escape de pequenos vertebrados que poidan caer o foxo.

3.4.2.-Fase de explotación.

3.4.2.1.-Xestión e protección das áreas con valores naturais.

Antes de realizar os labores de roza de mato e formacións herbáceas, comprobarase a ausencia de especies de interese. No caso de presenza adoptaranse medidas para evitar as afeccións sobre as mesmas, e prestarase atención principalmente as especies en perigo de extinción, tomando as medidas seguintes:

- Procederase o balizamento das masas e formacións vexetais de interese ambiental, para evitar a súa eliminación.
- Reducirase a eliminación da vexetación, respectando toda vexetación existente que non resulte afectada directamente pola execución das obras.
- Eliminación de especies exóticas e invasoras.
- Prohíbese a plantación de especies de crecemento rápido.

Cando se leven a cabo repoboacións, en zonas forestais, estas axustaranse ao establecido na lexislación forestal e ambiental ao respecto, contando co informe favorable da Consellería do Medio Rural.

3.4.2.2.-Presenza de fauna.

Verificarase a ausencia de avifauna nidificante antes das labores de corta das árbores ou roza de mato, no caso de que se atopen, adoptaranse as medidas de protección, especialmente as especies vulnerables, e en perigo de extinción que abundan nas árbores e no chan.

No caso de existir avifauna nidificante, establecerase un perímetro de seguridade de 500 metros, libre de maquinaria e de todo tipo de tráfico que garanta a tranquilidade das aves.

3.5.-Protección do Patrimonio Cultural.

Para a protección do patrimonio cultural estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural no seu informe, segundo o recollido no punto 2, do presente informe.

3.6.-Integración paisaxística.

Para levar a cabo unha mellor integración paisaxística da zona, teranse en conta os seguintes puntos:

- O deseño dos viarios farase seguindo as curvas de nivel, e se disporán entre límites de zonas agrogandeiras e de montes.
- Cando o camiño estea limitado por árbores, procurarase anchealos só cara un dos lados, e non a ámbolos dous lados, así manterase a vexetación natural das bandas do camiño.
- Empregaranse especies autóctonas que procederán da mesma zona, ou zonas similares, e se terá en conta o disposto na orde do 17 de marzo de 2005, da Consellería de Medio Ambiente, Sostibilidade, Territorio e Vivenda.
- As especies a utilizar deben ser compatibles entre si, no espazo e no tempo.
- Cando sexa necesaria a eliminación dalgún exemplar de especies arbóreas autóctonas, terán que ser repostas.
- No deseño do novo parcelario, favorecerase a integración paisaxística dos predios resultantes, mediante a conservación do maior número posible de elementos lineais que sexan de interese ambiental.
- Deberase procurar que na reorganización das propiedades, as parcelas que resulten da agrupación, manteñan as características morfolóxicas do parcelario de orixe, procurando que se manteñan os lindeiros de maior valor ecolóxico.

3.7.-Condicións particulares.

- As actuacións proxectadas atópanse en zona de policía de leitos, segundo o informe de Augas de Galicia, polo que será necesaria a tramitación por parte do promotor da perceptiva autorización deste organismo de bacía.
- Calquera aproveitamento de augas requirirá a súa inscrición no Libro de Rexistro de Augas como uso privativo por disposición legal ou concesión administrativa, segundo o establecido nos artigos 54 e 59 do TRLA.
- No caso de afectar a algunha captación de augas inscrita, como consecuencia das actuacións propostas no proxecto obxecto de estudo, deberase contemplar a súa reposición.
- Para minimizar as potenciais afeccións ao medio hídrico xeradas pola construción de camiños, estes proxectaranse fóra das zonas de servidume.

- Os cruzamentos dos leitos, de seren necesarios, proxectaranse segundo a Normativa do Plan Hidrolóxico Galicia-Costa.
- Reincorporación das augas interceptadas polas cunetas dos camiños ao medio receptor, será gradual.
- Na fase de execución deberán ter en conta as medidas preventivas para evitar que, especialmente en días de choiva, os arrastres poidan ser incorporados ao medio fluvial.
- Calquera vertido ao dominio público hidráulico deberá contar coa preceptiva autorización do organismo de cunca.
- Nas parcelas de cultivo abandonadas, nas praderías de sega en desuso e nos pozos e bebedoiros abandonados, serán necesarias labores de limpeza para evitar a expansión de matogueiras e arbustos.

3.8.-Condicións Xerais.

3.8.1.-Fase de formulación.

- Todo deterioro que se lle ocasionen ás infraestruturas viarias, debido ao uso que se faga delas durante a fase de explotación, deberá ser reparado, aplicándosele en todo caso ás obras de reparación, as cautelas e medidas de protección medioambientais, recollidas no presente informe, e os recollidos polos organismos consultados.
- Notificarase aos propietarios e daráselles información sobre a obriga legal, de obter permisos para a corta de especies arbóreas, informarase así mesmo doutras obrigas establecidas na normativa vixente, en materia de ordenación do territorio, de xestión forestal e conservación da superficie agraria, entre outras.
- Desenvolveranse as medidas que sexan necesarias, para evitar impactos asociados á fase de formulación, entre eles atopase a construción de peches, cortas indiscriminadas de vexetación, e a modificación abusiva de cultivos.
- Durante a fase de replanteo, deberán levar a cabo os controis necesarios para garantir a inexistencia de impactos, e no momento no que se detecten tomananse as medidas necesarias para evitalos, comunicándollos ao organismo que proceda, xunto coas medidas a adoptar.
- Haberá que asfaltar as pistas con maior tránsito.
- Velarase pola protección dos valores naturais, paisaxísticos e patrimoniais, de interese local.
- Prohíbese a reforestación de zonas agrícolas con especies de crecemento rápido.
- O proxecto non modificará as condicións hidrolóxicas do ámbito de actuación.

3.8.2.-Fase de explotación.

- Nos límites da zona de concentración parcelaria, farase un control topográfico de ditos límites, dos predios de substitución, e da traza de camiños.
- Con respecto a servidume, manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso, que existan na actualidade. De cortarse o paso dalgunha vía, deberán crear rutas alternativas co mesmo servizo.
- Cando houbese estradas afectadas, camiños ou calquera outra infraestrutura, deberán restituírse ao estado previo das obras.

- Farase un uso sostible da zona, mediante a toma de criterios de sostenibilidade ambiental.

3.9.-Plan de seguimento e vixilancia ambiental.

3.9.1.-Fase de formulación.

Redactarase un programa de Vixilancia e seguimento Ambiental, que terá en conta todos os impactos avanzados, no documento ambiental.

Dito programa terá como obxecto garantir o cumprimento das medidas protectoras e correctoras contempladas no documento ambiental, nos informes dos organismos consultados, e no condicionado do presente informe. As actuacións que se executen, e se integren na documentación, incluíndo as referentes ás actuacións ambientais e as de patrimonio, deberán quedar reflectidas en planos de escala adecuada, e estar dotadas das partidas orzamentarias correspondentes, e terán o seu reflexo no capítulo de orzamentos do Proxecto de reestruturación parcelaria. Será o órgano substantivo o responsable de que se acaden os fins a conseguir, tendo en conta o seguinte:

- Todas as análises e medicións, deberán ser realizadas por organismos de control autorizados, ou entidades acreditadas, e os resultados deberán ser asignados por un técnico autorizado.
- As tomas de mostras, serán representativas, e tamén as medicións, realizaranse durante os labores de maior incidencia sobre os indicadores obxecto de control.
- Se durante a realización do programa se detectasen impactos imprevistos, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, terá que propoñer as medidas correctoras necesarias.
- No programa de Vixilancia e Seguimento Ambiental, incluírase un Plan de Control de Calidade das Augas e Funcionamento das Estruturas de Drenaxe, coas medidas propostas, engadindo a súa vez as propostas informadas por Augas de Galicia, e pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural. No que respecta a calidade das augas superficiais, se indicarán as análises de augas que se realizarán, así como os puntos de mostraxe e a frecuencia das análises, seleccionaranse os puntos de toma de mostras, augas arriba e augas abaixo, da zona afectada.

3.9.2.-Fase de execución e de explotación.

Levarase a cabo o Programa de Vixilancia Ambiental, do que se responsabilizará a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, e como órgano substantivo, estará ao disposto no artigo 52 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

4.-PROPOSTA.

Logo da avaliación de impacto ambiental ordinaria realizada, propónse formular a declaración de impacto ambiental nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

O xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
Manuel Díaz Cano (asinado electronicamente)

Conforme

O subdirector Xeral de Avaliación Ambiental
Juan Manuel Camiño Soto (asinado electronicamente)

Resolve:

Formular a declaración de impacto ambiental do "Proxecto de reestruturación parcelaria da parroquia de San Fiz de Freixeiro, no concello de Santa Comba, provincia de A Coruña, promovido pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles prevalecerá o disposto nesta Declaración de Impacto Ambiental (DIA).

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar condicionados adicionais aos anteriores.

Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente, deberáse notificar previamente a esta Dirección Xeral, quen o avaliará e decidirá sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso se procede ou non modificar a declaración ou iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da Declaración de Impacto Ambiental.

Esta resolución non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes sexan necesarios para a execución do proxecto.

Esta declaración farase pública a través do DOG e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, remitiráselle ao promotor e o órgano substantivo para os efectos oportunos.

De acordo co artigo 41.4 da Lei, contra esta Declaración de Impacto Ambiental non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que, no seu caso, procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de autorización do proxecto.

Santiago de Compostela, (na data de sinatura electrónica)

A Directora Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.
María Sagrario Pérez Castellanos (asinado electronicamente)

